gemeente
Barneveld

Raadsmemo Omgevingsvisie Barneveld 2040

Datum:	**20 februari 2025**
Onderwerp:	Consultatie Ontwerp-Omgevingsvisie Barneveld 2040
Ter attentie van:	De Raad
Afzender:	College van Burgemeester en Wethouders
Portefeuillehouder	B. Wijnne
Mail behandelaar	*W.deboer2@barneveld.nl* *Telefoonnummer* 0612466699

Samenvatting
Deze raadsmemo sluit aan op de eerder met u gedeelde Raadsmemo's van 15 oktober 2024 en 14 januari 2025 over de voortgang van de Omgevingsvisie Barneveld 2040.

Het opstellen van de Omgevingsvisie Barneveld 2040 is nu vrijwel afgerond. De informatie en reacties die we de afgelopen maanden in onderzoek en participatie hebben ontvangen, hebben we beoordeeld en voor zover mogelijk en nodig verwerkt. Er lopen nog een aantal afrondende acties rond participatie en enkele onderzoeken worden nog in de komende weken nog afgerond. Maar wij zijn van mening dat de Ontwerp-Visie in dit stadium al wel voldoende is uitgekristalliseerd om u daarover te consulteren.

Deze consultatie vinden we een belangrijke tussenstap om de volgende fase in te kunnen zetten. In die fase willen we het ontwerp vaststellen en ter inzage leggen om onze inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden in de gelegenheid te stellen om te reageren en zo nodig zienswijzen in te dienen. In die fase vindt ook de advisering plaats door de Commissie mer naar aanleiding van de omgevingseffectrapportage (OER).

De planning is erop gericht om de visie op 16 juli 2025 door uw raad vast te laten stellen.

Doel
De voorbereidingen van de ontwerp-omgevingsvisie naderen de voltooiing. De nog resterende acties worden in de komende weken afgerond. Alvorens we de ontwerp-omgevingsvisie in de zienswijzeprocedure brengen is het

gewenst en u daarover te consulteren. We willen u vragen om op de ontwerp visie te reflecteren, vooral hoe de vijf hoofdopgaven van het Voorkeurscenario en de gebiedsgerichte vertaling daarvan zijn uitgewerkt. Staat onze ontwerp-omgevingsvisie hiermee goed in de steigers om op verder te bouwen? Zijn er nog zaken die u ons voor het vervolg wil meegeven?

Ook brengen we u met deze raadsmemo op de hoogte van het verdere verloop van het proces tot en met vaststelling de omgevingsvisie.

Inhoud memo

Aanleiding
De omgevingsvisie is een belangrijk instrument van de Omgevingswet. Het omvat een integraal beeld op hoofdlijnen voor de toekomst van onze gemeente. De omgevingsvisie wordt voorbereid door het college en vastgesteld door de gemeenteraad. Op 17 januari 2024 hebben we in de commissie Bestuur een aantal ontwikkelingsrichtingen van de visie met u gedeeld. Toen was de ontwerp-omgevingsvisie echter nog niet beschikbaar. We hebben met u afgesproken u in een later stadium over de ontwerpvisie te consulteren. Dat kan nu.

Van voorkeurscenario naar ontwerp-omgevingsvisie
Qua ambities en uitwerkingen volgt de ontwerp-omgevingsvisie het vastgestelde voorkeurscenario. Maar het geeft op een aantal onderdelen ook nadere nuanceringen en keuzes; op het niveau van specifieke thema's, maar ook gebiedsgericht. Daarbij spelen ook de dilemma's die aan de orde geweest in de raadscommissie van 3 juni 2024. Bij onze voorbereiding hebben we onderzocht waar ambities en uitgangspunten conflicteren of waar verbindingen nodig of mogelijk zijn en hebben we gezocht naar balans tussen ambitie en mogelijkheden. De uitwerking daarvan is neergelegd in deze concept-ontwerpvisie.

Participatie
Tussen november 2024 en februari 2025 is de derde participatieronde georganiseerd. Daarin zijn het Voorkeurscenario en de mogelijke uitwerkingen per deelgebied en kern gepresenteerd aan bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden. De sfeer op de avonden was goed en constructief, maar soms ook kritisch. Daarbij speelde het verwachtingspatroon van de aanwezigen over het detailniveau van de visie een rol. Maar op de avonden bleek ook hoe sterk de relatie is tussen inwoners en het eigen dorp. Mede daarom is er aanvullende aandacht geweest in een aantal van onze kernen (Kootwijk, Kootwijkerbroek en Zwartebroek/Terschuur). Het concept-participatieverslag komt zeer binnenkort beschikbaar.

Ook is overleg gevoerd met ketenpartners zoals de provincie, het waterschap, Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer, buurgemeenten en onze maatschappelijke partners. Van enkelen ontvingen we ook schriftelijke reacties.

Voorstel consultatie in de commissie Bestuur
Al deze input en onze afwegingen daarbij hebben geleid tot het concept van de Ontwerp-Omgevingsvisie Barneveld 2040, zie we u hierbij ter consultatie toezenden.

Naast uw reflectie op het gehele concept zijn er ook enkele punten waar we ook specifiek uw reactie op willen vragen. Daarbij gaat het erom of u onze overwegingen kunt volgen en de kanttekeningen waarin we aangeven waar

de verschillende ambities kunnen schuren. Deze punten lichten we hierna toe.

GEBIEDSGERICHTE BENADERING

Overweging
In de omgevingsvisie delen we de gemeente Barneveld op in vijf deelgebieden. De grenzen tussen die gebieden zijn niet met een schaartje te knippen. Er kan wat overlap genomen worden. Deze indeling helpt bij de bepaling van de ontwikkelingsrichting per gebied. Kern van de benadering is namelijk dat elk gebied een primaire functie en koers (profiel) heeft, waarmee bij de inpassing van andere functies rekening mee moet worden gehouden. Het gaat daarbij om het gebied, niet om de kernen.

Deelgebied	**Profiel**
Veluwe	Natuur en waardevol landschap
Oostelijk buitengebied	Bedrijvenlandschap (agrarisch-niet-agrarisch)
Recreatiegebied Voorthuizen	Recreatie en multifunctionele landbouw
Verstedelijkt gebied	Verstedelijking (wonen en werken)
Westelijk Buitengebied	Gemengd (landbouw en waardevolle landschappen)

Kanttekening
De gebiedsgerichte benadering is structurerend voor de activiteiten (functioneel programma) die in dat gebied worden ontwikkeld. Het legt dus ook randvoorwaarden en zo nodig beperkingen op aan andere activiteiten.

GEZOND EN TOEKOMSTBESTENDIG

Overweging
Gezondheid wordt altijd meegenomen in de afwegingen ook met oog op langetermijneffecten (ook economisch/financieel). In de Ontwerpvisie stellen we voor om extra te investeren in wijken met relatieve gezondheidsachterstanden.

Uitgebreid gaan we in de visie ook in op de noodzaak dat de voorzieningen (onderwijs, sport, zorg, cultuur, welzijn, recreatie) meegroeien met de woningbouwontwikkeling. Het gaat daarbij ook over de aanwezigheid van voldoende groen in de leefomgeving. We ontwikkelen hiervoor een maatlat Gezond en Toekomstbestendig.

Kanttekening
Belangrijk is om zorgvuldig te kiezen waar investeringen in voorzieningen plaatsvinden, of deze nu voortkomen uit de woningbouwontwikkeling of de bestaande behoeften van de lokale bevolking.

Uitgaande van de nu aanwezige voorzieningen is er soms nog restcapaciteit beschikbaar, maar in een aantal gevallen blijkt er ook nu al een noodzaak tot uitbreiding. Voor een aantal kleinere kernen levert het uitgangspunt bij de toegewezen groei de noodzaak op om extra voorzieningen te realiseren.

PRETTIG LEVEN IN VITALE DORPEN

Overweging
De gemeente Barneveld groeit in de periode 2021 tot 2040. We kiezen voor gerichte groei, met als ambitie het realiseren van 8.000 woningen. Deze groei

voldoet aan de woningbehoefte. Hiervan zijn er reeds circa 5.000 in verschillende stadia van ontwikkeling. We zoeken eerst naar inbreiding, maar met deze aantallen is ook uitbreiding aan de dorpsranden onvermijdelijk. Onderzoek naar de mogelijke plekken en richting van deze uitbreiding loopt nog.

Focus ligt op het creëren van hoogwaardige leefomgevingen met voldoende differentiatie in woningtypen (inclusief hogere bouw waar dat passend is), levensloopbestendige woningen en woningen voor de diverse doelgroepen. Dit doen we in een 70/30 verhouding tussen de grote kernen en kleine kernen. Ten opzichte van eerdere ontwikkelingen betekent dit relatief iets meer groei in de kleinere kernen. We streven ernaar om alle kernen te laten groeien, wat ook de voorzieningen ten goede zal komen.

De indicatieve verdeling van de woningen over de kernen is opgenomen in de volgende tabel

Kern	**Ambitie**	**Reeds in ontwikkeling cq belegd**	**Nog te realiseren**
Garderen	300	100	200
Kootwijk	20	-	20
Stroe	500	150	350
Kootwijkerbroek	800	300	500
Terschuur/Zwartebroek	600	240	360
De Glind	110	30	80
Voorthuizen	1.600	1.000	600
Barneveld	4.000	3.300	700
Totaal	**Ca. 8.000**	**Ca. 5.000**	**Ca. 3.000**

Kanttekening
De woningaantallen zijn ambities, maar wel gebaseerd op doelstellingen en mogelijkheden om de kernen ook in de toekomst vitaal te houden. Een groot deel is inmiddels al in uitvoering of in voorbereiding. Tijdens de participatie is vooral vanuit de kleinere kernen met een hogere toedeling uitdrukkelijk aandacht gevraagd voor de effecten op de dorpssamenleving. Met een grote uitbreiding vragen we veel van het absorptievermogen van die kleine kernen. Er leven in meerdere of mindere mate zorgen of het dorp dat aan kan en de mogelijke effecten voor de sociale cohesie.

RUIMTE VOOR ONDERNEMERSCHAP

Overweging
De omgevingsvisie zet in op een groei van arbeidsplaatsen die gelijke tred houdt met de bevolkingsgroei. Niet meer, maar zeker ook niet minder. Gezien de beperkte beschikbare ruimte voor bedrijven ligt daarbij het primaat bij ondernemingen die minder oppervlakte per arbeidsplaats innemen en meer arbeidsintensieve bedrijvigheid kunnen bieden (innovatieve maakindustrie).

Voor de recreatieve gebieden in het oostelijk deel van onze gemeente richten we ons vooral op een kwaliteitsverbetering van de bestaande recreatie, voor een betere balans tussen toerisme/recreatie en natuur. Dus geen intensivering, maar vooral zoeken naar een betere spreiding van de recreatiedruk over het seizoen.

Kanttekening
Ook deze ambitie legt dus beperkingen op aan andere functies, plannen en activiteiten die hieraan schuren.

WAARDEVOL LANDELIJK GEBIED

Overweging
De bescherming van de natuurwaarden van de Veluwe staan hoog in het vaandel. In de buitengebieden ligt de nadruk op het blijven bieden van ruimte voor het boerenbedrijf. Bij functieverandering benutten we het opgestelde toetsingskader en functieveranderingsbeleid.

In dit kader speelt ook de ambitie om de bekenstructuur zoveel als mogelijk te herstellen, waarvoor we meer de verbinding gaan zoeken met het waterschap.

Kanttekening
Met de Veluwe in onze voortuin ligt er druk op onder andere het agrarische gebruik en de invloed daarvan op de natuurlijke omgeving. We willen binnen de ambities samen blijven zoeken naar mogelijkheden voor een vitale en toekomstbestendige agrarische sector.

BEREIKBAAR NU EN IN DE TOEKOMST

Overweging
We leggen een directe relatie tussen groei en bereikbaarheid en tussen bereikbaarheid en toekomstbestendigheid. De beschikbare verkeersruimte op onze infrastructuur is een belangrijk onderdeel van de afweging waar woningbouw of uitbreiding van bedrijvigheid kan plaatsvinden. Ook het bouwen in de nabijheid van openbaar vervoer (o.a. stationslocaties) en extra aandacht voor wandelen en fietsen zijn aspecten van die keuze.

Kanttekening
De auto blijft in de gemeente Barneveld wel een belangrijke modaliteit. Een aantal ontbrekende schakels komt in de omgevingsvisie (o.a. Oostelijke Rondweg) om doorstroming te verbeteren. Maar niet alles kan. Het is belangrijk om de beschikbare middelen goed te verdelen onder de verschillende prioriteiten van de leefomgeving.

VERVOLG

<u>Vaststellingsproces</u>
We zullen na de consultatie de nog noodzakelijke wijzigingen, aanvullingen en tekstuele aanpassingen doorvoeren. Vervolgens zullen we de Ontwerp-Omgevingsvisie Barneveld 2040 afronden en samen met de omgevingseffectrapportage (OER) vaststellen.

We leggen de ontwerpvisie ter inzage voor inspraak. Inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden kunnen – als ze dat nodig vinden - formeel hun zienswijzen indienen. In deze periode zal ook de Commissie mer om een advies worden gevraagd. Dit zijn essentiële onderdelen van het proces die de kans bieden voor publieke en deskundige input voordat de definitieve visie wordt opgesteld en door u wordt vastgesteld.

Na de tervisielegging zullen we de definitieve Omgevingsvisie Barneveld 2040 uitwerken. Hierbij worden de ingediende zienswijzen en het advies van de Commissie mer zorgvuldig bekeken en waar mogelijk en nodig verwerkt in

het einddocument. De vaststelling van de omgevingsvisie is aan uw raad. De planning is erop gericht dat u de Omgevingsvisie Barneveld 2040 uiterlijk 16 juli 2025 de omgevingsvisie kunt vaststellen.

Doorverwerking van de omgevingsvisie
Onderdeel van de omgevingsvisie is de doorwerking in beleidsprogramma's en het omgevingsplan en de rolverdeling daarbij tussen uw raad en ons college. We geven in de visie een eerste overzicht en prioritering van relevante programma's en gaan in op deze rolverdeling. De Omgevingswet geeft de aanzet daarvoor. De raad stelt kaders en stelt verordeningen vast (dus: vaststellen omgevingsvisie en omgevingsplan). College werkt uit en voert uit (dus beleidsprogramma's en omgevingsvergunning). Deze rolverdeling moeten we ook in de praktijk toepassen (zie ook bijlage).

Voor haalbaarheid van de ambities in de omgevingsvisie is een uitvoeringsprogramma gewenst. Daar gaan we de komende maanden mee aan de slag.

Tenslotte
In de tabel hebben we de belangrijkste mijlpalen en planning aangegeven. De genoemde datums zijn indicatief

Actie	Planning	Omschrijving
College	20 februari	Aanbieden concept-ontwerp-omgevingsvisie ter consultatie aan de gemeenteraad
Commissie Bestuur	4 maart	Consultatie concept-ontwerp-omgevingsvisie
College	5 -13 maart	Aanpassingen ontwerp aan de hand van consultatie en af te ronden acties
	18 maart	Vaststellen Ontwerp-Omgevingsvisie, Omgevingseffectrapportage (OER) en Participatieverslag
	20 maart – 2 mei	Publicatie en tervisielegging
	5 mei – 3 juni	Verwerken zienswijzen en reacties. Aanpassen Omgevingsvisie
	10 juni	Omgevingsvisie Barneveld 2040 ter vaststelling toezenden aan de gemeenteraad
Commissie Bestuur	28 juni	Informatieve behandeling Omgevingsvisie Barneveld 2040
Gemeenteraad	16 juli	Vaststellen Omgevingsvisie Barneveld 2040

Onze ambitie is dat u met de Omgevingsvisie Barneveld 2040 een haalbaar ambitiekader kunt neerleggen voor een evenwichtige en duurzame toekomstige ontwikkeling van de gemeente Barneveld.

BIJLAGE

gemeente Barneveld

Samenspel raad - college

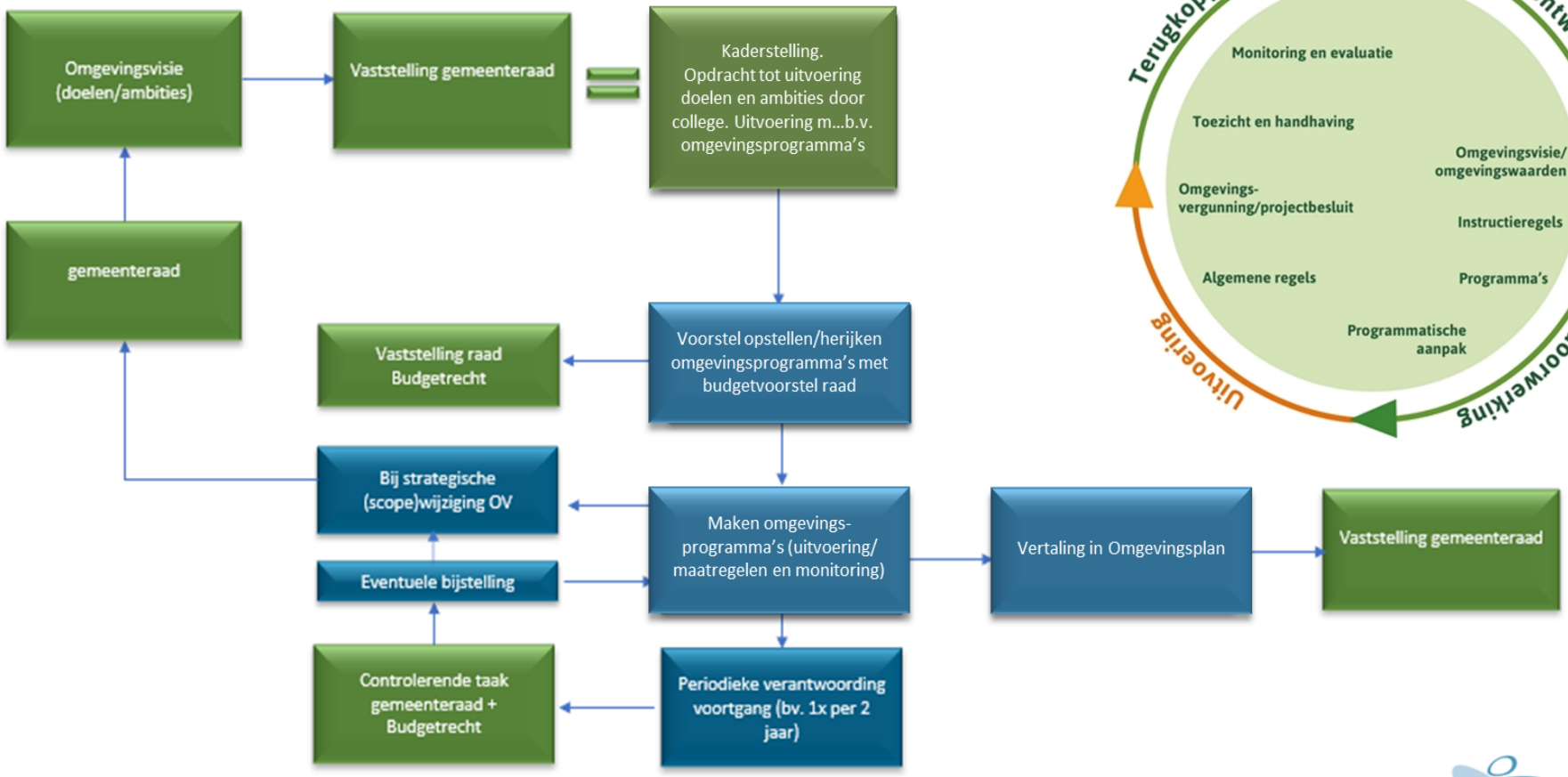

anteagroup